

INTRODUCERE LA PROFEȚI

Ultima secțiune a Vechiului Testament, de la Isaia la Maleahi, a fost denumită: „Profeții.“ Isaia, Ieremia, Ezechiel și Daniel sunt Profeții Majori, pe consideren-tul că aceste cărți ocupă un spațiu mai mare decât al cărților celorlalți profeți. Iar ceilalți doisprezece profeți sunt numiți Profeții Minori.

I. Slujba profeților

În sensul biblic adevărat, profet este cel ce vorbește pentru Dumnezeu. Acești oameni¹ au fost ridicați de El în perioade de păcat și declin, pentru a-i condamna pe oameni pentru păcatele lor și pentru a pre-zice judecata lui Dumnezeu ce se va abate, dacă nu se vor pocăi.

În VT perioada profetică a început în timpul lui Samuel (prin anul 1100 î.Cr.), când preoția intrase în declin. Profeții și-au continuat slujba până la finele istoriei Vechiului Testament (prin anul 400 î.Cr.), pe-riodă care a cuprins și revenirea din cap-tivitate și rezidirea Ierusalimului și a tem-plului.

Dar profeții VT care au lăsat în urma lor *scrieri* nu au apărut decât în perioada scin-dării regatului (circa 930 î.Cr.). Astfel ei se împletesc cu evenimentele consemnate la 1 și 2 Regi precum și la 1 și 2 Cronici, ajungând până la Ezra și Neemia.

II. Metodele profeților

Mulți au scos în evidență faptul că mesajele profeților au cuprins două laturi principale: prezentare și prezicere.

Prin *prezentare* înțelegem că acești pro-feți au prezentat Cuvântul lui Dumnezeu, într-o manieră conștiințioasă, folosind sin-tagme de genul: „Așa vorbește Domnul,“ sau „Cuvântul Domnului a venit la mine“ (vezi Ier. 1:9 și Ez. 2:7).

Cât privește *prezicerea*, ei au scrutat viitorul, spunându-le oamenilor care vor fi

consecințele ascultării sau neascultării lor. Adesea profeții nu au înțeles ei înșiși mesajul pe care-l transmiteau (Dan. 7:28; 8:15-27; 10:7-15; Apo. 7:13, 14; 17:6). În mod deosebit ei au întâmpinat dificultăți când au făcut profeții cu privire la Mesia ce avea să vină. Când au profețit despre sufe-rințele lui Cristos și slava ce avea să ur-meze (1 Pe. 1:10-13), ei n-au priceput cum poate veni Mesia ca Robul suferind al lui Iehova și în același timp ca Rege al regilor care să domnească peste tot pământul. Ei nu au realizat că e vorba de două venituri dis-tincte – venirea Sa la Betleem și revenirea Sa pe Muntele Măslinilor. Ei nu au conștientizat faptul că între aceste două venituri va interveni un interval de timp.

III. Temele profeților

Temele abordate de profeții din Vechiul Testament s-ar putea rezuma în felul urmă-tor:

1. Sfințenia lui Dumnezeu.
2. Păcatul și eșecul poporului ales al lui Dumnezeu.
3. Chemarea la pocăință.
4. Judecata lui Dumnezeu ce avea să se abată peste israeliți dacă nu se pocăiau.
5. Judecata lui Dumnezeu asupra națiu-nilor din jur.
6. Revenirea din captivitate a unei părți din națiunea Israel.
7. Venirea lui Mesia și respingerea Sa.
8. Venirea lui Mesia cu mare putere și slavă.
9. Restaurarea poporului ales al lui Dumnezeu.
10. Domnia universală a lui Cristos.

Trebuie să subliniem în acest punct că biserica nu formează tema profețiilor Vechiului Testament. Nu trebuie să ne aș-teptăm s-o găsim pe paginile profețiilor, deoarece ni se spune limpede în Noul Tes-tament că ea este o taină ce a fost ținută

ascunsă în Dumnezeu de la întemeierea lumii (Ef. 3:4-6).

Legea dublei referiri este un instrument de mare folos în înțelegerea anumitor pasaje din VT. Legea dublei referiri înseamnă pur și simplu că unele profetii din VT au avut o împlinire imediată și alta parțială, dar că într-o zi ele vor cunoaște o împlinire deplină. De pildă, profetia de la Ioel 2:28-32 a avut o împlinire parțială în Ziua de Rusalii (Fapte 2:7-21), dar își va avea împlinirea deplină când Domnul Isus Se va întoarce pentru a-Și întemeia împărăția pe pământ la sfârșitul perioadei Marii Strămtorări (Marii Tribulații).

E bine să reținem că în timp ce unele profetii sunt cât se poate de clare de la început, sensul altora nu se deslușește decât atunci când ele au loc.

Trebuie să ne ferim de a supune profetiile la interpretări fanteziste. Multă pagubă s-a produs atunci când s-a afirmat cu tărie că anumiți indivizi sau evenimente ar fi împlinirea cutărei profetii, pentru ca ulterior să se vadă limpede că nu a fost nicidecum o împlinire a respectivei profetii.

IV. Terminologia profetilor

Iată o altă serie de termeni cheie meniți să ne ajute să înțelegem Profetii:

1. Denumirea *Israel* se referă de obicei la regatul de nord, adică la cele zece triburi ce s-au desprins de cele două din sud. Dar uneori prin Israel se înțelege întreaga națiune – adică toți descendenții lui Avraam.

2. Pe de altă parte, denumirea *Iuda* se referă la regatul de sud, adică semințiile Iuda și Beniamin.

3. Prin *Efraim* se înțelege, în special în cartea Osea, grupul celor zece triburi sau regatul de nord. Casa lui Iosif se referă la regatul de nord.

4. *Samaria* a fost capitala regatului de nord, termenul având o mare frecvență pe paginile profetiilor.

5. Pe de altă parte, *Ierusalim* a fost capitala regatului de sud.

6. *Ninive* a fost capitala Asiriei.

7. Cetatea *Babilon* a fost capitala națiunii Babilon (cunoscută și sub denumirea de Babilonia).

8. *Damasc* a fost cetatea principală, cu statut de stat, a Siriei.

În mesajele lor de condamnare a idolatriei, profetii au folosit adesea cuvinte asociate cu idolatria, cum ar fi „chipuri de lemn“, „înălțimi“, „terebinți“ sau „stejari“ și „grădini.“

Prin „judecată“ profetii au înțeles adesea ideea de justiție sau dreptate. Astfel ei au condamnat perversitatea „judecății“, adică i-au înfierat pe judecătorii care acceptau mită, neamifăcând astfel dreptate.

Un loc foarte important în scrierile Profetilor îl ocupă conceptul de „rămășiță“ a Israelului. Cărțile acestea prezic revenirea unei rămășițe credincioase a națiunii la o dată ulterioară, tot așa după cum o rămășiță s-a întors din captivitatea babiloneană.

V. Clasificarea Profetilor

Cărțile Profetilor se pot clasifica în mai multe moduri. Deja am văzut că o primă clasificare este cea a Profetilor Majori și a Profetilor Minori. Se mai pot clasifica și după perioada în care au trăit:

Pre-exilici

Isaia	Iona
Ieremia	Mica
Osea	Naum
Ioel	Habacuc
Amos	Țefania
Obadia	

Exilici

Ezechiel
Daniel

Post-exilici

Hagai
Zaharia
Maleahi

Profetii pre-exilici au fost cei care au slujit înainte ca națiunea să fi fost dusă în captivitate. Profetii exilici au fost cei ce au vorbit pentru Dumnezeu în timpul captivității babiloniene. Profetii post-exilici au revenit împreună cu poporul după captivitate, îndemnându-i pe israeliți să reclădească cetatea și templul și să adopte o reformă morală.

Apoi profetii se mai pot clasifica și după auditoriu, în funcție de persoanele cărora li s-au adresat, în principal:

Lui Israel	Națiunilor
Osea	Naum
Amos	Obadia
Iona	

Lui Iuda

Isaia	Țefania
Ieremia	Ezechiel
Ioel	Daniel
Mica	Hagai
Habacuc	Zaharia
Maleahi	

Slujba unora dintre acești profeți a avut drept țintă mai multe grupe. De pildă, Iona ar putea fi clasificat ca un profet ce a vorbit națiunilor. Mica a profetit și Israelului, dar și regatului Iuda. Naum a vorbit atât lui Iuda (1:15), cât și lui Ninive. Habacuc a avut multe de spus pentru națiuni.

În mai multe cazuri, numele profetului este ascuns în textul profeției. De pildă, numele Isaia înseamnă *Iehova este mântuire*. În Isaia 12:2 citim: „IAH, Domnul a... devenit mântuirea.”

Ieremia – *Iehova stabilește* sau *preamărit de Iehova* – 52:31.

Ezechiel – *Dumnezeu întărește* – 34:16.

Ioel – *Iehova este Dumnezeu* – 2:13.

Mica – *cine este ca Iehova?* – 7:18.

Țefania – *ascuns de Iehova* – 2:3.

Maleahi – *Solul Meu* – 3:1.

VI. Cronologia Profetilor

Următoarea cronologie îl va ajuta pe cititor să înțeleagă diversele referiri din cadrul cărților Profetilor.

Regatul Israel (Triburile din nord)

Siria a fost principalul dușman al Israelului după divizarea Regatului.

Apoi Asiria a devenit o putere mondială, amenințând Israelul. Iată etapele care au dus la cucerirea Israelului de către Asiria:

1. Iehu a plătit tribut lui Șalmaneser, regele Asiriei (842 î.Cr.).
2. Manahem a plătit tribut lui Tiglat-

Pileser, care a început să-i ducă pe israeliți în exil.

3. În timpul domniei lui Peca, Tiglat-Pileser a cucerit cetățile seminției Neftali, ducând în captivitate în Asiria locuitorii acestora (2 Regi 15:29). De asemenea el a năvălit în teritoriile de la est de Iordan, deportând cele două triburi și jumătate ce locuiau acolo în Mesopotamia, în anul 740 î.Cr. (1 Cro. 5:26). În urma uneltirilor sale, Peca a fost ucis, tronul fiind ocupat de Hoșea.
4. Hoșea a devenit slujitorul lui Șalmaneser, căruia i-a plătit tribut, dar a uneltit împotriva sa, trimițând daruri Egiptului și solicitând o alianță cu această țară, pentru a scutura jugul asirian (2 Regi 17:3, 4).
5. Șalmaneser a asediat Samaria. Cetatea a fost cucerită în primul an al regelui Sargon, 722 î.Cr. sau 721 î.Cr. O mare parte a populației a fost deportată în Mesopotamia și în Mezia (2 Regi 17:5, 6, 18). Restul locuitorilor au fost obligați să plătească tribut.

Regatul Iuda (Triburile din sud)

După cucerirea regatului de nord, Asiria a început să amenințe Iuda. Dumnezeu i-a asigurat pe iudei că, deși asirienii îi vor amenința, nu vor reuși, ci vor fi distruși. Lucrul acesta s-a întâmplat când Senaherib a pornit împotriva Ierusalimului, în timpul domniei lui Ezechia.

Apoi Babilonul a devenit o mare putere, constituind o amenințare serioasă la adresa lui Iuda. Etapele politice care au dus la cucerirea regatului Iuda de către Babilon au fost următoarele:

1. Iehoiachim a devenit marioneta regelui Egiptului.
2. Babilonul a cucerit Egiptul și Asiria, Iuda intrând sub dominația Babilonului (605 î.Cr.).
3. În anul 605 î.Cr. (al treilea sau al patrulea an al lui Iehoiachim), Nebucadnețar a venit la Ierusalim, a dus o parte din vasele templului în Babilon precum și o parte din familia regală ca robi în Babilon.

Printre aceștia s-a numărat regele (Iehoiachim) și profetul Daniel (2 Re. 24:1-6; 2 Cro. 36:5-8; Ier. 45:1; Dan. 1:1, 2).

4. În anul 597 î.Cr. Nebucadnetar I-a dus în captivitate pe Iehoiachin (Ieconia sau Conia) și pe mulți alții (2 Re. 24:10-16). Ezechiel a fost dus în Babilon cu prilejul acestei deportări.
5. În anul 586 î.Cr. armatele lui Nebucadnetar au incendiat templul, au distrus Ierusalimul și au deportat grosul populației, lăsând în țară doar câțiva dintre cei mai săraci locuitori (2 Re. 25:2-21).
6. Locuitorii lăsați în țară au fost guvernați de un guvernator, Ghedalia. Ieremia s-a aflat printre acești oameni. Apoi Ghedalia a fost asasinat și mulți dintre locuitori au fugit în Egipt, luându-l cu ei pe Ieremia (2 Regi 25:22-26).

Captivitatea de șaptezeci de ani și perioada post-exilică

Imperiul mondial babilonean a durat până în anul 539 î.Cr. când Cyrus a cucerit Babilonul. El este cel care a emis decretul prin care li s-a permis captivilor să revină în țara Israel. În anul 538 î.Cr. s-a organizat expediția celor ce au revenit sub conducerea lui Zorobabel. O altă revenire a avut loc sub Ezra, în 458 î.Cr.

Darius Medul a domnit din 538 până în 536 î.Cr.

Imperiul medo-persan a dăinuit până în anul 333 î.Cr., când grecii, sub conducerea lui Alexandru cel Mare, au atins supremația mondială.

Captivitatea de șaptezeci de ani a durat de la căderea Ierusalimului în 586 î.Cr. până la rezidirea templului în 516 î.Cr.

NOTE FINALE

¹Au fost și câteva profetese, precum Hulda (2 Re. 22:14; 2 Cro. 34:22).